Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. No. 40. JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, FEBRUARY 28, 1997. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 28-го ЛЮТОГО 1997 р. Ч. 40. РІК CIV.

Священик звинувачує Московську Патріярхію в комерціоналізмі

Москва (УНІАР-ІМА-прес). — Колишній священик Російської Православної Церкви Ґлєб Якунін, якого відлучив від Церкви Архиєрейський собор РПЦ, що відбувся цього місяця, назвав Московську Патріярхію тоталітарною структурою, що перероджується у комерційну.

На пресконференції 24-о лютого він заявив, що надання Церкві податкових пільг на торгівлю цигарками та спиртними напоями під виглядом гуманітарної допомоги привело до втрати державним бюджетом майже 1 блн. дол.

У 1996 році Патріярхія отримала 500 млн. дол. від продажу нафти та 120 млн. дол. від продажу тютюнових виробів.

За словами, Г. Якуніна, Архиєрейський собор по суті ухвалив лише два рішення, відклавши на невизначений термін канонізацію страченої большевиками царської сім'ї та покаравши „віровідступників". Як уже інформовано, собор проголосував також за відлучення від Церкви Г. Патріярха Української Православної Церкви Київського Патріярхату Філарета, звинувативши його у розкольництві.

Своє ж відлучення від Церкви Г. Якунін пов'язав передусім з викриттям комерційної діяльности Патріярхії.

Він також вважає символічним той факт, що офіційно про це було оголошено 20-го лютого. 96 років тому в цей же день схожа доля спіткала російського письменника Льва Толстого. У зв'язку з цим очолюваний Г. Якуніним Громадський комітет захисту свободи совісти буде носити тепер ім'я видатного письменника.

ПРИЗНАЧЕНО НОВИХ МІНІСТРІВ

Київ. — Президент Леонід Кучма призначив 26-го лютого нових міністрів на місце звільнених день перед тим, повідомила УНІАР.

Колишній віцепрем'єр України Ігор Мітюков замінив Валентина Короневського на пості міністра фінансів, а голова Фонду Державного Майна Юрій Єхануров перебрав становище міністра економіки від Василя Гуреєва, якого призначено міністром машинобудування та військово-промислового комплексу замість Валерія Малєва.

Президент також звільнив Ю. Єханурова з посту голови Фонду Державного Майна у зв'язку з новим призначенням.

Як уже інформовано, попередніх міністрів звільнено „за серйозні недоліки в роботі". Агентство Ройтерс повідомило, що аналітики не передбачають покращення економічної ситуації в наслідок змін в Кабінеті Міністрів і пов'язують їх із внутрішньою боротьбою в Уряді.

Президент Б. Клінтон хоче очистити країну від наркотиків

Вашінгтон. — Президент Билл Клінтон запропонував національну стратегію, метою якої є очистити З'єднані Стейти Америки від наркотиків.

Програма розрахована на довший час і передбачає активну участь у її здійсненні не тільки федеральних і місцевих урядових чинників, але й самих громадян. Координувати спільні зусилля буде Баррі МекКеффрі, директор бюра в питаннях контролі над наркотиками.

У 1998 фінансовому році Адміністрація плянує виділити на боротьбу з наркотиками 16 блн. дол., тобто на 800 млн. дол. більше, ніж передбачає видатки на ці цілі цьогорічний бюджет.

Нова стратегія включає п'ять головних напрямків. На першому місці стоїть здоров'я і безпека громадян. Другим напрямком Президент назвав боротьбу зі злочинами і акціями насильства, котрі пов'язані з наркотиками.

Щороку понад мільйон американців потрапляють під арешт за порушення діючого у цій ділянці закону. Три чверті нових в'язнів сидять в тюрмах за дії, в яких в тій чи іншій мірі замішані наркотики.

Третім напрямком Б. Клінтон визначив ліквідування соціальних наслідків незаконного вживання наркотиків. Відомо, що третина всіх випадків зараження вірусом АІДС у ЗСА припадає на наркоманів. Наркотики в даний час вживає понад 3.6 мільйона американців, щороку для 14,000 з них це закінчується трагедією.

Охорону кордонів ЗСА від контрабандистів керівник Білого Дому вважає четвертим головним напрямком своєї стратегії. Нарешті, п'ятий передбачає заходи, спрямовані на знищення посівів наркотичних культур, боротьбу з тими, хто виготовляє і транспортує наркотики у межах країни, а також поза нею.

Посилюється боротьба за Єрусалим

Єрусалим, Ізраїль. — У середу, 26-го лютого, ізраїльський уряд вирішив таки здійснювати свої пляни, щодо спорудження зовсім нового мешканевого проєкту в арабському Східному Єрусалимі, котрий палестинці уважають столицею майбутньої незалежної Палестини. незважаючи на прилюдний осуд цього кроку міжнародною громадськістю та попередженнями про роз'ятрення нових жорстоких ходів зі сторони палестинців.

Шукаючи можливостей для заспокоєння палестинського населення прем'єр-міністер Беньямін Нетанягу виступив в арабському радіо та телебаченні, де намагався пояснити цей крок уряду, як один із засобів запобігти бракові мешканевих приміщень в Єрусалимі, а також, як спробу „мирного співіснування між ізраїльтянами і палестинцями". Одначе більшість ізраїльтян, палестинців та закордонних урядів оцінюють це, як перший крок у завзятій боротьбі за Єрусалим, який жиди уважають своєю столицею.

Ясір Арафат, негайно після повідомлення про рішення ізраїльського уряду, скликав надзвичайне засідання в Ґазі. Від нього особисто жодних заяв покищо немає, але інші палестинські офіційні чинники твердять, що „такий крок Ізраїля є поважним переступленням існуючих правил мирного процесу та поважною перепоною у дальших переговорах про замирення".

Білий Дім заявив, що цей крок „ утруднює і без того вже важку ситуацію", а йорданський король Гуссейн підкреслив, що „це рішення тільки доляє оливи до вже й так палаючого вогню гніву, котрий загрожує мирним заходам".

Аналітики та закордонні дипломати погоджуються в тому, що цей перший крок у змаганнях за Єрусалим може стати надто дорогою платою в майбутньому як для жидів, так і для палестинців.

Посадник Луганського голодує, щоб врятувати дружину

Луганське. — Посадник міста Олексій Данилов оголосив 25-го лютого голодування з приводу того, що секретні служби звинуватили його дружину у приховуванні прибутків, повідомила УНІАР.

Категорично заперечивши інформацію, оприлюднену Луганським управлінням Служби Безпеки України, він не виходить зі свого кабінету і п'є лише воду з цитри-ною.

Працівники СБУ заявили, що реакція посадника Луганського на пред'явлені звинувачення його дружині більш як дивна. Справу щодо приховування прибутків Людмилою Даниловою СБУ веде вже не перший місяць і відповідний запит Генеральної прокуратури не був несподіванкою для родини посадника.

Представники СБУ намагаються пояснити голодування О. Данилова тим, що паралельно зі справою проти його дружини розпочато справу щодо використання бюджетних фондів самим посадником.

Україна та Італія будуватимуть транспортовий коридор

Київ. — Висловлюючи задоволення зростаючою торгівлею між Україною та Італією, прем'єр-міністри обох країн пообіцяли побудувати південноєвропейський транспортовий коридор, повідомило 26-го лютого агентство Ройтерс.

Прем'єр-міністер України Павло Лазаренко сказав на спільній пресконференції зі своїм італійським партнером Романо Проді, що об'єм двосторонньої торгівлі зріс від 1994 року вдвічі та досяг торік майже 700 млн. дол. Український прем'єр зазначив також, що обидві країни зосередять увагу на зв'язках між малими і середніми підприємствами, підготові експертів з підприємництва, а також на сільському господарстві та інвестиціях.

Обидва прем'єри заявили, що Україна та Італія мусять знайти гроші на будівництво транспортового коридору, який зв'яже Трієст, Любляну, Будапешт і Київ. Цей коридор, який вже пробудовано до Будапешту, має включати в себе швидкісну трасу і залізницю.

(Закінчення на стор. 3)

В. Заскока заперечує причетність до побиття П. Моргунова

Симферопіль (УНІАР). — Депутат кримського парляменту Володимир Заскока скликав пресову конференцію, на якій заперечив свою причетність до побиття депутата Петра Моргунова. Він сказав, що підполковник резерви П. Моргунов у випадку спроби побиття міг би легко дати відсіч напасникові. У середу, 12-го лютого, він тільки один раз розмовляв з Моргуновим. Крім того, В. Заскока звернув увагу журналістів, що Моргунов одягнений у той же костюм, у якому був 12-го лютого, і костюм немає слідів ушкодження.

За словами Заскоки, Партія Економічного Відродження Криму підіймає галас навколо Моргунова, замовчуючи факт , що замовником убивства голови Роздольницької Районної Державної Адміністрації Леоніда Рябіки, за даними слідства, виявився член ПЕВК. Заскока скритикував викраденя як "так зване" члена президії Верховної Ради Криму, колишнього голови кримського парляменту Євгена Супрунюка.

Після пресової конференції В. Заскоки журналісти звернулися за коментарями і до Є. Супрунюка. Той відповів, що факт його викрадення встановлено слідством і додав: "Слідчі пред'являли мені фотографії осіб, які пов'язані з організованою злочинністю, двох з них я впізнав. Проте до офіційного пізнання один з них був убитий, а другий зараз знаходиться в розшуку". У серпні 1996 року, розповів далі Супрунюк, за добу до викрадення йому зателефонував один із депутатів кримського парляменту і різко скритикував факт підняття державного прапора над Верховною Радою Криму з нагоди п'я-

(Закінчення на стор. 3)

Вбито одеського радіожурналіста

Одеса. — Тут поховано провідного журналіста області, співробітника Одеського обласного радіо Володимира Бехтера, який помер у лікарні від поранень, повідомила 25-го лютого УНІАР. Минулого тижня його жорсто-ко побила група невідомих осіб, мабуть міліціянтів.

В інтерв'ю кореспондентові УНІАР голова Одеської обласної організації Демократичної Партії України Сергій Лобан так описав випадок: „На центральній вулиці міста — Дерибасівській — Володимира Бехтера б'ють охоронці. Його забирають в міліцію, не надають медичної допомоги і лише на другу добу він потрапляє до лікарні, де вмирає від побоїв".

Один з редакторів Одеського обласного радіо тим часом повідомив, що незабаром буде подано заяву із запитом до правоохоронних органів Одеси з вимогою покарати винних у смерті журналіста.

Встановлено інформаційну програму в Україні

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У журналі „Фронтлайн" Міжнародної ради дослідів і обмінів за листопад-грудень 1996 року появилося повідомлення про те, що Програму професійних засобів масової інформації (ПроМідія) буде також застосовано в Україні. Згадана програма є спонзорована Американською аґенцією для міжнародного розвитку і вже існує в кількох країнах колишнього комуністичного бльоку. Минулого серпня отримано схвалення розпочати згадану програму в Білорусі та Україні.

Щоб розпочати свою працю в Україні, керівники програми звернулися до Еда Баумайстра, редактора нюджерзької трентонської газети „Таймс" і відомого коментатора одногодинної телевізійної програми вісток МекНіл-Лерер, щоб поїхав в Україну, перевірив потреби засобів масової інформації та запропонував як програма "ПроМідії" може допомогти.

На початок „ПроМідія" буде адмініструвати Інформаційний і пресовий центр в Києві, котрий дасть українським журналістам доступ до широкого засягу газетних витинків і електронічної інформації. У майбутньому пресові центри будуть встановлені в інших регіонах України, котрі будуть мати доступ до інформації у головному київському центрі.

Завданням цієї програми є поліпшити професіоналізм і економічні можливості засобів масової інформації. Вона намагається дати вишкіл менаджменту, допомагає створювати професійні спілки, допомагає поліпшити програму журналістичних шкіл і журналістичної техніки.

Започатковано цю програму у листопаді 1995 року і досі вона успішно працює в Албанії, Болгарії, Хорватії, Мадярщині, Литві, Румунії та Словаччині.

Президент України нагородив О. Зінкевича орденом „За заслуги"

О. Зінкевич

Київ. — У київських газетах опубліковано указ Президента України Леоніда Кучми № 108/97 з 7-го лютого ц. р. про нагородження Осипа Зінкевича відзнакою Президента України — орденом „За заслуги" третього ступеня, „за багаторічну просвітницьку й благодійну діяльність, сприяння розвиткові української культури".

О. Зінкевич походить з Покуття, закінчив Паризький інститут індустріяльної хемії. Працюючи у шахті вугілля у Франції, студіював заочно журналістику на УВУ. Живучи у Парижі, ще в 1951 році він був ініціятором створення журналу „Смолоскип", був генеральним секретарем Українського Олімпійського Комітету в екзилі, який домагався на різних міжнародних форумах самостійної участи України в Олімпійських Іграх. Переїхавши в 1957 році до Америки, він був головним редактором незалежного молодечого журналу „Смолоскип" й ініціятором створення не-

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ГОЛОДУЮТЬ ШАХТАРІ

ДОНБАС. — Відмовилися піднятися на поверхню 30 гірників шахти "Кочегарка" виробничого об'єднання "Артемвугілля" в Горлівці. Вони оголосили суху голодівку, протестуючи проти тривалої невиплати заробітків. Учасники акції заявили, що не вийдуть із шахти, оскільки Уряд не виконав обіцянки, даної 4-го лютого, коли 800 гірників з Донеччини і Луганщини пікетували Кабінет Міністрів і Верховну Раду. Заборгованість шахтарям становить 250 млн. гривень.

СОУ ЗАКЛИКАЄ ПОБУДУВАТИ ЖИТЛО ДЛЯ МОРЯКІВ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Члени Севастопільської організації Спілки Офіцерів України звернулися до керівників областей із закликом побудувати для української фльоти по одному будинкові. СОУ скерувала також звернення до керівників державних адміністрацій з проханням посприяти у пошуку інвесторів для будівництва житла українським морякам та взяти участь у засіданні з питань організації шефської допомоги Військово-Морським Силам України, що відбудеться у штабі української фльоти в Севастополі.

ЦЕНТРИЗМ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ

КИЇВ. — На прохання кореспондента УНІАР голова Демократичної Партії України Володимир Яворівський прокоментував своє зауваження щодо трактування Президентом України поняття "центризм". В. Яворівський сказав: "Мені хотілося б, коли виступає глава держави, який стоїть над партіями, щоб він, зважаючи, що ми маємо нині розколоту за багатьма чинниками Україну, говорив про центризм як про вироблення усіма демократичними силами, які є в Україні, однієї ідеї. Соціяльно-національної ідеї, прийнятної і в Галичині, і на Донбасі. А в даному випадку, Президент раптом почав 'чіпляти бірочки': хто є в центрі, хто є не в центрі, й цим наніс шкоди і Народному Рухові на західній Україні, і самій 'Новій Україні' на сході країни". На запитання, чи плянує НДП бльокуватися з "Новою Україною" В. Яворівський сказав: "Ми не повинні впадати у якусь од-ну чи іншу крайність. Якщо завтра виникне нагальна потреба об'єднатися, ми до цього готові". В. Яворівський вважає, що на сьогодні в Україні є три політичні течії: "Народний Рух, який долучив до себе все те, що з нього свого часу випало; приблизно щось подібне відбувається і в 'Новій Україні', власне, під егідою однієї партії; і є політичний бльок 'Міст', політичний спектр якого набагато ширший, ніж спектр 'Нової України', бо ми залучили до нього Партію Праці. Це — вчорашній 'червоний директорат', що є в пасиві в сьогоднішній економічній ситуації. Це вже соціял-демократія. Не забуваймо, що соціял-демократи повинні забирати голоси у соціялістів О. Мороза". За словами В. Яворівського, між Рухом і "Новою Україною" є незначні розбіжності, "шпаринки", та й ті політичний бльок "Міст" може зсунути докупи, якщо цього вимагатиме доречність і перемога демократичних сил.

В.ЧЕРНЯК ВІДВІДАВ МИКОЛАЇВЩИНУ

МИКОЛАЇВ. — Тут з триденними відвідинами перебував доктор економічних наук, завідуючий відділом інституту Економіки НАН України, заступник голови Народного Руху України Володимир Черняк. Він виступив перед студентами і викладачами економічного факультету Миколаївського сільськогосподарського інституту, працівниками кораблебудівного заводу "Океан" та зустрівся з журналістами. Мова йшла про причини занепаду економіки та катастрофічного зубожіння громадян України. В. Черняк запропонував приглянутися до програми боротьби з бідністю, ухваленої Першою всеукраїнською конференцією Народного Руху України 15-го грудня 1996 року. Першим кроком на шляху до подолання економічної кризи В.Черняк вважає програму боротьби з бідністю. В. Черняк зустрівся також з керівниками національно-демократичних організацій та громадськістю міста і виступив на обласному радіо і телебаченні.

"УНІВЕРСИТЕТ РАДІОХВИЛЬ"

КИЇВ. — Радіостанція "Голос Америки" запропонувала своїм слухачам тижневу програму українською мовою "Університет радіохвиль", яку почали передавати увечорі 17-го лютого. Програма представила двох стипендіятів американської урядової стипендії ім. Вілліяма Фулбрайта Ярослава Грицака зі Львова та Олександра Гриценка з Києва. Вони розповіли про важливість історії та культури у житті сучасної України.

НАПАДАЮТЬ НА ПРОФСПІЛКОВИХ ЛІДЕРІВ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Тут вчинено напад на Валентина Мойсеєва, керівника профспілкової організації виробничого об'єднання "Севастопільський завод будівельних матеріялів". Федерація незалежних профспілок України Севастополя та ФНП Криму виступили із заявою про те, що це не перший напад на профспілкових лідерів. Автори заяви вимагають ретельного розслідування цього та інших інцидентів органами міліції, прокуратурою та СБУ. Профспілкові активісти пов'язують бандитський напад з неодноразовою критикою на адресу адміністрації виробничого об'єднання, членом профспілки якого є потерпілий.

В АМЕРИЦІ

ДРУГУ КАДЕНЦІЮ УРЯДУВАННЯ президента Билла Клінтона від самого початку переслідують неподобства, пов'язані зі збиранням фондів на передвиборчу кампанію. Досі демократи вияснювали та повертали деякі гроші тих, від яких в першу чергу не повинні були їх приймати. Однак останніми днями перші сторінки щоденників заповнилися новою сенсацією про те, що сам Президент схвалював, щоб за відповідну суму грошей продавати доступ до нього та Білого Дому. За 100,000 чи 50,000 дол., можна було бути запрошеним до Білого Дому на сніданок з Президентом, а у деяких випадках перебування у Білому Домі з нічлігом у спальні президента А. Лінкольна.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 25-ГО ЛЮТОГО, китайський президент Жіянґ Земін, перед 10,000 членами Комуністичної партії, зібраними у Великій народній залі на площі Тіянаньмень, прощав померлого минулого тижня головного китайського лідера Денґ Шіаопінґа, обіцюючи продовжувати його політику. У прощальному слові він не забув підкреслити свого особистого споріднення зі спадщиною Ш. Денґа і Мао Зе Донґа і приобіцяв, що дальше прямуватиме шляхом своїх попередників, відкриваючи Китай для зовнішнього світу, надаючи першенство виробництву громадських потреб, а не озброєнню, та запевнив, що Китай провадитиме мирну закордонну політику, базовану на сильніших стосунках з капіталістичними державами.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Де кінець корупції?

Коли беремо тепер в руки будь-яку газету чи політичний журнал, неодмінно натрапляємо на інформації про підкупство в передових політичних колах, але й у бизнесах і громадському житті. Здається, немов немає тепер ділянки публічного життя, де не панував би закон „я заплачу, я дістану, що треба" — і це в цілому світі.

Ось саме тепер розгорілася в доволі компромітуючий спосіб справа китайських підприємців, які заплатили величезні суми гроша на виборчу кампанію президента Билла Клинтона. Американська преса точно описує, як славний вже тепер китайський „антрепренер" Джанні Чанг не лише мав право відвідати Б. Клинтона 49 разів у Білому Домі, але зложив на виборчу кампанію „скромну суму" 366,000 дол. Розуміється, він не зложив цю суму із власних прибутків, але використав також інших китайських підприємців, з яких один мав відвагу на своїх крамницях в Пекіні поставити світлину з подружжям Клинтонів, як рекламу на продаж китайського пива.

У зв'язку з цією легкою компромітацією політичних кампаній Президента, американська преса подає також інформації про інших чужинецьких підприємців, що зложили для Клинтона більші суми грошей, здобуваючи його інтервенцію чи прихильність у специфічних для них справах, як ось підприємець з Тайвану, що зложив 300,000 дол., чи американський адвокат Марк Гробмаєр, що бажав помочі Клинтона у своїх справах в Індокитаї.

Щораз глибше сягають нові інформації про датки чужинецьких підприємців з ціллю осягнути прихильність Б. Клинтона для своїх інтересів і про запрошення їх на відвідини до Білого Дому. Правда, запевняють тепер, що дещо із подарованих грошей треба віддати, як неправильні контрибуції, але знаємо добре, що не закінчилася ще зовсім справа Вайтвотеру, в якій також виявляються грошові неполадки Б. Клинтона і його дружини. Майже рівночасно із відкриттям азійських впливів на Білий Дім читаємо у пресі про скандал в Мехіко із ув'язненням генерала Хезуса Гутієрреза Ребольйо, який мав вести акцію проти мехіканських торгівців наркотиками, а на ділі був ними підкуплений. До того ще недавно він був гостем у Білому Домі.

Але чи приклади такого підкупства трапляються тепер лише на американському політичному тлі? Знаємо про скандал в Пакистані, де підозріння корупції не без доказів впало на недавню ще політичну активістку на пості прем'єр-міністра Беназір Бгутто і коштувало її втрату політичної кар'єри, а обраний на її місце Наваз Шаріф був також раніше звільнений зі свого становища саме за корупцію. Не оминають різні можливості корупції також інших провідних мужів політичного життя, не оминають вони директорів підприємств, директорів шкіл чи університетів. Ось саме ми читали про директора американської школи, що сам підробляв вислідi іспитів своїх учнів, чи про іншого, що був змушений зрезигнувати з посту президента університету, бо брав хабарі.

А що вже і увійти у ділянку підприємств, контрактів чи інших бизнесових узгоджень і праці! У кожній із них аж кишить від корупції та успіхів, підсичених відповідною заплатою, а на чесність, шляхетність і чистоту рук немає тепер місця.

Коли зустрічаємося із таким браком моралі серед провідних осіб майже у цілому світі, то як можемо дивуватися, що цей самий принцип панує тепер у нашій молодій державі? Україна має приклад західнього світу, а її провідні політичні чи адміністраційні чинники, які тепер при владі, звикли до корупції ще від часів комуністичного режиму, який був на цьому принципі побудований. Добре, що останні вістки з України говорять про початок боротьби з тим лихом, яку розпочав Президент Л. Кучма. Час покаже, чи він переборе це лихо і чи зможе затримати пошесть корупції серед своїх співробітників і серед усіх верств населення, де тільки одна частина користає, а друга безмежно терпить із-за такого браку моралі.

І тут насувається постійно питання: як це сталося і як це можливе, що саме український нарід, який завжди був так тісно пов'язаний із чистою землею, із беззастережною вірою у Божу волю і кару, тепер своєї чесноти зрікся в ім'я мамони?

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Микола Світуха

НЕ ВСЕ ГАРАЗД НА ПОЛІТИЧНОМУ ГОРИЗОНТІ

Коли прислухатися пресовим коментаторам і заявам депутатів Верховної Ради України, то до кінця цього року слід сподіватися нових виборів до Верховної Ради — вже на основі нового виборчого закону, який повинен бути схвалений у теперішній сьомій сесії парламенту, що почала працю 4-го лютого. Потребу нового закону, який буде опертий на положеннях нової Конституції і покладе підстави для справжньої партійної репрезентації в парляменті, розуміють, мабуть, всі депутати, без огляду на ідеологічну закраску. Населення України невдоволене теперішніми виборчими правилами, завдяки яким в багатьох округах доводилося не один раз повторювати голосування, а в 35 округах депутатів взагалі не було вибрано. Дотеперішній досвід також показав, що більшість вибраних за існуючим законом депутатів не має визначеної партійної приналежності, і це утруднює процес формування парляментських фракцій та не сприяє узгідненню позицій депутатів відносно пропонованих законів.

Взоруючись на західні виборчі системи

Ще на шостій сесії Верховної Ради восени минулого року у вислід дискусії над різними варіянтами виборчої системи, які практикуються в державах Заходу, зарисувався консенсус щодо того, що нова система повинна поєднати дотеперішній принцип вибору в одномандатних територіяльних округах з принципом вибору в єдиній, але багатомандатній окрузі за партійними списками. Тож половина з 450 депутатів обиратиметься індивідуально, а половина буде визначена партіями залежно від кількости одержаних голосів. Така система сприятиме скріпленню ролі партій у Верховній Раді України, на взір партій в парляментах західніх держав, вимагатиме від депутатів солідарної підтримки їхньої партійної виборчої плятформи, а виборцям дасть кращі можливости оцінити специфічні розв'язки проблем, пропоновані у виборчих плятформах партій. Як саме будуть вирішені всі правила нової виборчої системи, стане відомо щойно навесні, коли рекомендації вже давно діючої узгоджувальної комісії будуть розглянуті у Верховній Раді.

Свідомі майбутніх виборів, всі партії широкого політичного спектру України мали б готуватися до нового виборчого змагу. Все ж таки, починаючи від чисельного лівого крила Верховної Ради, яке репрезентують комуністи і соціялісти, можна вказати на внутрішні протиріччя між депутатами, в основі яких лежить опозиція екстремістів до схвалених конституційних положень. Радикальні позиції росіян-комуністів, які вже не раз довели до конфронтації у Верховній Раді, часто не поділяють ті депутати колишньої номенклятури, пріоритетом яких є скріплення своїх впливів у промислових структурах і яких умовно характеризують як націонал-комуністів. За новими виборчими правилами дехто з тих екстремістів, через відмову від присяги на вірність Україні, певно не зможе кандидувати у майбутніх виборах. Завдяки таким протиріччям у слідуючих виборах сьогодні чисельна фракція комуністів (86 депутатів) може втратити свою впливову ролю.

Це може вийти на користь фракції соціялістів (27 депутатів), яка підтримує схвалені конституційні положення, потребу закріплення державности і проявляє тенденції до більш поміркованих розв'язок економічних питань — у свідомості, що для здійснення соціялістичної утопії немає підстав та що ідеологічна поміркованість партії сприятиме президентським амбіціям її лідера Олександра Мороза. Як координатор горезвісної компартійної „групи 239" в 1990 році О. Мороз форсував марксистську ідеологію, але вже рік пізніше став незаступним лідером соціялістів. Тепер, змінюючи наголос на більше популярні принципи соціял-демократії, О. Мороз і його товариші надіються здобути більш чисельну репрезентацію у вислідi нових виборів за партійними списками, завдяки їх скріпленій партійній структурі.

Боротьба за село

Селянська Партія України (СПУ), яка, властиво, є залишком колишньої компартійної структури з її потужними впливами на колгоспне населення і якій вдалося пропхати сильну фракцію в теперішній парлямент, має серйозного суперника в новоствореній за ініціятивою членів уряду Аграрної партії України (АПУ). Провід нової партії очолив один із віцепрем'єрів нинішнього уряду, Михайло Зубець, а заступниками вибрано міністра сільського господарства Анатолія Хорішку і його попередника на цьому пості Юрія Карасика. Нова партія зуміла перетягнути на свій бік кількох депутатів, а з її пресових заяв можна зробити висновок, що широко закроєна акція розбудови АПУ подумана однаково для розколу СПУ, як і засіб для скріплення кандидатури Леоніда Кучми у майбутніх президентських виборах. Все ж лідер СПУ і теперішній заступник голови Верховної Ради, Олександер Ткаченко, і його ідеологічно близькі до соціялістів однодумці скорше підтримують кандидатуру О. Мороза.

Слід також враховувати, що за голоси селян буде змагатися Селянська Демократична Партія (СДП), яку очолює Микола Шкарбан, голова Асоціяції Фармерів України. Ця асоціяція стоїть в опозиції як до сільсько-господарської політики Уряду Павла Лазаренка, так і до колишньої колгоспної номенклятури, яка використовує СПУ для збереження своїх інтересів. Хоч СДП має підтримку Руху та інших правих фракцій, та все ж фармерський рух в Україні чисельно ще надто слабий, щоб можна було сподіватися широкої підтримку для партії у виборах.

Центристи також хитаються

Ліберальна Партія України (ЛПУ), створена за ініціятивою Володимира Щербаня, колишнього голови адміністрації Донецької области, служить президентським аспіраціям колишнього прем'єра Євгена Марчука і таким чином стоїть в опозиції і до Президента Кучми, і до теперішнього прем'єра П. Лазаренка. Як партія, оперта на регіональний клан, ЛПУ може уважатися речником Донеччини, але без ширшого підґрунтя в цілій державі.

Невідрадна ситуація в партіях політичних „центристів", зокрема в Християнсько-Демократичній Партії України (ХДПУ), яка розкололася завдяки особистим протиставленням її голови Віталія Журавського і кількох депутатів, зокрема Володимира Стретовича і Василя Костицького. Цей розкол є ще одним, безперечно — зайвим, прикладом тенденцій шкідливого „отаманства", завдяки якому в історії України не раз справжню владу перебирали в руки одні чи інші „сусіди".

Подібна, якщо не гірша, ситуація в рядах тих, які уважають себе справжніми соціял-демократами, але ніяк не можуть домовитися про створення однієї партійної структури. Отож поруч Соціял-Демократичної Партії України (СДПУ) під проводом Василя Онопенка діє також Соціял-Демократична Партія (СДП), яку очолює Юрій Буздуган. В чому саме між ними суттєві різниці, крім них, мабуть, ніхто не знає.

Не все гаразд і в Демократичній Партії України (ДемПУ), з якої виступив її колишній голова Юрій Базьо, мотивуючи своє рішення помітним зворотом партійного проводу, з Володимиром Яворівським на чолі, вліво. Надії, які кілька років тому покладали на ДемПУ як на ядро демократичної перебудови суспільства, себе не виправдали. Подібно і Народно-Демократична Партія (НДП) під проводом Анатолія Матвієнка, до якої належить кілька міністрів Уряду і провідних осіб державної адміністрації, не проявляє ініціятиви для з'єднання народної підтримки. Що саме стоїть на дорозі об'єднання всіх тих партійних групок, з яких кожна залюбки присвоїла собі назву „демократична", залишається партійною таємницею.

Праві все ще самовизначаються

На правому крилі політичного спектру продовжується неясність в політичній плятформі Української Республіканської Партії (УРП), провід якої після відходу Михайла Гориня перебрав Богдан Ярошинський. Деякі коментатори уважають, що зміни в проводі обмежать територію, в якій УРП могла розраховувати на підтримку виборців, а з другого боку перерішать можливість взаємної координації поміж УРП і Рухом у майбутніх виборах. Натомість є перспективи для посилення співпраці між УРП і Конґресом Українських Націоналістів (КУН). Так чи інакше, процеси протистояння в самому ядрі проводу УРП вже дали негативні результати, які, при нових правилах майбутніх виборів, навряд чи поможуть виграти більше депутатських мандатів.

Як найбільш чисельна і, без сумніву, заслужена партія правого крила, Рух має шанси найбільше скористати із сподіваних змін виборчого закону і запровадження мішаної системи виборів за партійними списками. Прихід до голосу молодших політиків, які не обтяжені тягарем минулих компромісів ані протистоянь, повинен скріпити позиції Руху серед виборців, глибоко роз-

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Ще про Львів і його значення

О-КА вдарила на сполох у дописі „Лямент про забуту душу Лева" („Свобода" з 1-го лютого ц. р.), і я собі дозволю додати кілька думок до тієї болючої справи. Крім тих, яким місто Лева було родинним містом, багато з нас вчилось в Академічній гімназії (головна чи філія), або були студентами чи випускниками університету, медичної школи чи політехніки та інших високих шкіл. Чимало з них стали лікарями, інженерами, професорами чи іншими фахівцями у діяспорі. Так ведеться у західньому світі, що при всіх школах є комітети приятелів своєї „альма матер". Вони співпрацюють з дирекцією школи, її допомагають морально і матеріяльно, дають різні стипендії, збирають фонди на розбудову школи і у своїх завіщаннях часто не забувають про свою рідну школу.

Це є гарний звичай, але він чомусь не прийнявся у нас, зокрема відносно наших високих шкіл у Львові. Колишні студенти і випускники повинні давно зорганізувати комітети приятелів та активно допомагати тим кузням нашої науки вести свою працю, почавши від уведення державної української мови, зокрема у медицині і техніці, та збудження національної свідомости і знання своєї історії і культури. Наукові центри у Львові сьогодні видають словники української технічної і медичної термінології, організують конференції, де вживається державна українська мова і видають ряд фахових періодиків своєю рідною мовою. Але тяжкі фінансові і політичні умовини сповільнюють їхню працю і вони не одержують нележної допомоги з діяспори.

Минулого року я мав нагоду стрінутись із д-ром Мироном Угрином, стоматологом у Львові, який є заступником головного редактора „Новин Стоматології", українського стоматологічного журналу. Він жалівся, що не має співпраці зі стоматологами в Америці, хоч такі є. Цей журнал виданий на високому рівні, кличе на сполох, щоб рятувати українську медичну термінологію. Журнал відзначає 60-річчя з дня народження Миколи Скрипникова, ректора Української Медичної Стоматологічної Академії у Харкові, де видається журнал „Дент-Арт", у якому заявляють, що в Україні потрібно вживати російську термінологію, бо вона „общепонятна", а української термінології немає. Любомир Пиріг, президент Всеукраїнського Лікарського Товариства, у журналі „Новини Стоматології" відповідає криком розпуки, що така термінологія є! Їм потрібно допомоги від діяспори. Це лише один приклад із однієї професійної ділянки.

Безперечно, нам потрібно зорганізувати Товариство Приятелів Львова, але нам потрібно, щоб колишні жителі і випускники шкіл із міста Лева теж допомагали своїм школам. Тут не йдеться про з'їзди чи ювілеї, але про довгорічну і сталу співпрацю, яку можна передати наступним поколінням. Це ми почали сім років тому, зорганізувавши Комітет Приятелів Академічної гімназії, і провадимо співпрацю з дирекцією гімназії. Ми допомогли відновлення її звання „Академічної" гімназії, піддержуємо заходи підвищення рівня навчання, призначуємо стипендії для здібних і потребуючих учнів, допомагаємо вчителям та піддержуємо працю різних гуртків (Пласт, бандуристів, драматичний) і в урядженні бібліотеки і музею-архіву. У 1998 році будемо спільно відзначати перших випускників відродженої Академічної гімназії. Подібні комітети повинні зорганізувати колишні студенти всіх високих шкіл: медичної, університету, політехніки та інших. Тоді місто Лева буде, як колись, П'ємонтом української науки, мови і культури для всієї України.

Сидір Тимяк
Норт Порт, Фла.

Будинок Львівського Університету імені Івана Франка.

Н. П.

Крізь призму любови і терпінь...

(Із листів письменників-інвалідів до ЗУАДК)

I

Ці два психічні елементи — любов і терпіння — проглядають із кожного листа письменників-інвалідів, майже всі вони — члени Спілки Письменників України. Коли перечитуємо твори — поезію чи поезію в прозі — надіслані ними книжок, як дарунок для ЗУАДК, можемо ствердити, що ці саме почування і переживання є спонукою і джерелом їх творчости. Тому що життя їх побутове прив'язане звичайно до їхньої скромної домівки, кімнати, життєва суєта доходить до них і торкається їх особистої долі тільки у зв'язку з буденними нестачами, їхні думки і переживання витають радше в духових сферах, їх мислення більш абстрактне і образне. Воно перетілюються у художнє слово, у рядки поезії, що з болем туляться у традиційні катрени, або ж виливаються в сюрреалістичний вільний, нескований формою вислів.

Це можна сказати про поезію і прозу Василя Слапчука „Мовчання, адресоване мені", і про збірочки Ганни Дущак „Спитай себе" і „Дивовиж любови". Ці письменники — це переважно „інваліди I групи" (за офіційним окресленням). Тому й хочемо пригадати про них нашим жертводавцям. Про них ми згадували раніше у наших дописах про працю ЗУАДК.

Допомога цій групі письменників, розкинутій по усіх соборній Україні, від ЗУАДК, вступила вже в третій рік. Письменники, як люди доброї волі, християни і патріоти, обмінялися з нашою установою вісткою про народження Христа. Надіслали при тому свої подяки, думки з приводу цього, а також вислід своєї творчої праці, книжки та вірші-дедикації. Тож хочемо дати змогу їм поділитись своїми думками з жертводавцями, завдяки яким допомога їм можлива. Ось вірш у листі поетеси Надії Дички (з Івано-Франківщини):

Дитятко Боже спочиває в яслах,
Заснула в щасті стомлена Марія...
І лиш зоря у небі не погасла —
Вона на Землю привела Месію.
Єднаймося, радіймо у любові —
Святе Різдво врятує світ від пекла.
Бо хоч уже десь тешуть хрест дубовий,
Зоря різдвяна все горить — не смеркла!

Подарувала поетеса жертводавцям ЗУАДК ще й глибоко патріотичний вірш „Ми будем!":

І от збулося: Ти, Вкраїно, є!
Твої хрести, що падали з роками,
Підносять знову золото своє
І височать в Твоїм воскреслім Храмі.
Та шлях важкий, не меншає тернин.
І Ти збиваєш знову босі ноги...
Твій провідник — лиш Бог, лиш Він один,
Бог добре знає всі Твої дороги.
Тож дай надії, віри у Христа,
Причастя найчистішої любови —
І зацарює істина проста:
Ми є, ми будем, ми були — у Слові,
В молитві, в пісні, в дотику долонь
До колоса, що хліб святий нам родить.
І врешті-решт, створивши свій Закон,
Ми визнали себе Твоїм народом!

Нехай вдячність наша поетесі буде виявлена публікацією цього задушевного вірша.

Наведемо ім'я недужої внучки нашого великого галичанина-соборника Івана Франка: Любов Франко, творча людина, у великій потребі, проживає в Києві.

В Тернополі письменниця Марія Бажан, яка, до речі, змушена турбуватись такими „земними" потребами, як взуття. Тяжко й вимовляти такі прохання. Коротко висловлює свою вдячність за допомогу („вкрай потрібну") письменник з Чернівців, нашої зеленої Буковини, Петро Палій (інвалід I групи). Лаконічно висловлює свою щиру подяку відомий серед нас лірик, автор мініятюр, немов жемчугів, що жаріють, чи перлин, що випромінюють приховане сяйво. Це Василь Голобородько, лавреат премії ім. Т. Шевченка.

Письменник з Житомира, член Спілки Письменників України, інвалід I групи Євген Концевич стверджує у своїй подяці, що сума (дуже скромна), яку передає місячно ЗУАДК, дослівно допомагає йому вижити. І знову лист інваліда — письменниці з села Тусівці, Стороженського р-ну — Ганни Дущак, якій, видно, не легко деталізувати, описувати свої фізичні недомагання. Щиро дякує братам і сестрам за поміч. Перед нами її дві збірочки: „Спитай себе" і „Дивовижі любови".

(Закінчення буде)

ЗАКЛИК ДО УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ

Шановні побратими!

Доля розкидала нас, українців, по всьому світу у різні країни, але кожного манить до себе рідна Україна. Минули ті часи, коли не можна було відвідати рідних, знайомих, а то й просто побувати на прадідівській землі. З Божої волі та столітньої боротьби Україна стала вільна, самостійна, незалежна. Щоб утвердити її як міцну европейську державу, треба ще добре попрацювати. Із зовні і внутрі держави існують сили, яким не потрібна наша незалежність. Вони всілякими способами намагаються підірвати її авторитет, економіку, сіяти розбрат між людьми. Щоб не допустити подібного, ми, ветерани, вирішили об'єднати патріотично настроєних людей усієї України.

13–14-го жовтня 1996 року, в День св. Покрови, у Київ з'їхались делегати всіх областей України і утворили єдине Всеукраїнське Об'єднання Ветеранів. Головою обрано академіка, депутата Верховної Ради Ук-раїни Ігоря Юхновського, а заступником його Павла Вівчара. З'їзд затвердив статут, печатку, прапор, штамп, емблему.

Постало перед нами завдання об'єднати всіх українських ветеранів світу, на що позитивно відгукнулася громадськість України. Звертаємося до вас, щоб і ви стали асоційованим членом нашого об'єднання. Така широкомаштабна праця з вами — це сила, з якою мусять рахуватися усі. Безумовно, разом ще можна багато доброго зробити для блага миру, злагоди в Україні та світі.

Тому ласкаво просимо вас вислати нам протокол засідання вашого товариства та дати згоду для співпраці.

12–14-го жовтня 1997 року плянуємо провести світо-вий з'їзд Українського Об'єднання Ветеранів у Києві. Просимо вислати делеґатів на з'їзд.

У Львові ми організували медичний центр, аптеку для медичного обстеження та забезпечення лікарствами наших ветеранів. Просимо вас посприяти гуманітарній допомозі лікарствами та залучити до цієї благородної справи всіх українців світу через радіо і пресу.

Наша адреса: м. Львів-14, вул Сагайдачного № 16/2, Вівчар Павло.

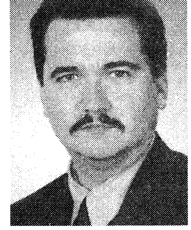
Рада Всеукраїнського Об'єднання Ветеранів

П. Матіяшек став заступником директора програми ЗСА в Києві

Дня 24-го лютого 1997 року д-р Петро Матіяшек став заступником директора програми ЗСА „Верховенство права" в Києві. Програма „Верховенство Права" є контрактом Агенції ЗСА з Міжнародного розвитку, що адмініструється спільним підприємством АРД/Чеккі, яке базується у Вашингтоні. „Верховенство права" — головна американська допомогова програма для України в галузі правничих реформ. Головні предмети діяльности програми: підтримка законопроєктування, судова реформа, реформа прокуратури, проблеми корупції, адміністративні реформи, технічна допомога правничим закладам в Україні.

Останнім часом д-р Матіяшек працював виконавчим директором Консультативно-дорадчої ради при Верховній Раді України. Після внутрішньої переорганізації українського парляменту після прийняття нової Конституції, Консультативно-дорадча рада припинила свою діяльність при кінці минулого року. Уродженець ЗСА, в 1994 році д-р Матіяшек поїхав в Україну, де став консультантом з юридичних питань Консультативно-дорадчої ради.

Д-р Матіяшек також є викладачем міжнародного права на юридичному факультеті Прикарпатського Університету ім. В. Стефаника в Івано-Франківському. Він є членом-

Д-р П. Матіяшек

засновником юридичної секції СУМ в Україні та членом НТШ.

Дружина д-ра Матіяшека, мгр Ліда Матіяшек (з дому Досінчук-Чорна), є директором київського представництва Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) на Україну, Білорусь і Молдову.

Свят-Вечір в Купер Сіті

Різдво — це свято миру і любови. Напевно, український народ найпобожніше прославляє народження Христа. Наше сестрицтво ім. Святої Ольги при Церкві св. Миколая в Купер-Сіті, Фльорида, щороку провадить загальну Святу Вечерю. В цей вечір наша церква і заля по-святковому мистецько вдекорована, бо за це дбають наша сестриця Іванка та її чоловік Іван Богданові.

О 6-ій вечора почалося Велике Повечір'я. Настоятель протопресвітер о. Степан Біляк урочисто служить Службу Божу. Хор під дириґуванням О. Головацького возвеличує колядками Службу Божу, а присутні радісно підспівують. Здавалося, що ми приєдналися до ангельських співів і разом з ними славимо народжене Дитятко. О. Степан вітає присутніх з величавим святом.

Люди, виходячи з церкви до залі, де відбувалася загальна вечеря, віталися один з одним різдвяним привітом. Заля по-святковому вбрана. На кожному столі — традиційні калачі. На покутті, перед образами у вишиваних рушниках — лямпада, кутя, узвар та калач.

На головному столі, з лівого боку, лежала перевернута тарілка, а на ній ложка. Це — для душ померлих. Споконвіку в нас казали, що душі покійних приходять на Свят-Вечір до своїх хат. Приваблююче прибрана ялинка виграє сяйвом різноманітних світел, красується на сцені, а під нею — подарунки, приготовані для дітей дбайливими сестрицями.

Раптово в дверях почувся гучний стукіт. Голова сестрицтва Є. Бережна попросила колядникам відкрити двері. То були духовний батько нашої церковної родини о. Степан та голова Управи Л. Гусак з традиційним Дідухом з різного збіжжя. Всі піднялися з місць, і радісно залунало „Нова Радість стала". Є. Бережна привітала колядників за нашим старим звичаєм „Із Свят-Вечором будьте здорові! Нам колядочки співайте. Народженого Ісуса прославляєте! Просимо вас, духовний наш батьку, та Вас, господаре нашої церковної родини, до нашої святкової залі.

Наші сестрички не ліниві, по-святковому залю прибрали, 12 страв приготували. У нас — кутя, вареники, приїжечки з ярої пшениченьки. Ми маємо всього доволі: і хліба, і солі. Бож багато гостей на вечерю чекали. Отож, господаре нашої родини, несіть Дідуха та поставте його на покутті. А вас, духовний батьку, просимо — засвітіть на покутті лямпаду та поблагословіть вечерю.

Ось уже і Дідух на покутті красується. О. Степан, засвітивши лямпаду, обходить кожний стіл та благословляє страву. Заля вщерть наповнена співом різноманітних колядок. Полум'ям радости запалали наші серця!

Від колядників віншував Л. Гусак: „Віншуєм вас всіх щастям-здоров'ям! Дай, Боже, щоб уродилися стоги Сестрицям на пиріжечки! Уроди, Боже, великий сніп пшениці. Ой, дай же, Боже, ой дай же, Боже, щоб в нашій залі на Святий Вечір було завжди повне!

Духовному батькові отцеві Степану віншуєм щастя, здоров'я і сили! Управі — обилля!

Нашим сестрицям і їхнім родинам віншуєм щастям, міцним здоров'ям, щоб мали силу ще довгі роки нам готувати багату вечерю, а вам — всім присутнім — мої дорогі, дай, Боже, здоров'я на многая літа, до кінця віка!

Христос Родився! Славімо його!"

Заля, в якій було 150 осіб, злунала співом „На небі зірка ясна засяла". О. Степан прочитав молитву. Після співали колядки на замовлення.

Дякуємо Тобі, Господи, за велику ласку Божу до нас, за те, що зняв з українського народу довгорічні кайдани неволі, зробив нас вільними, рівними серед всіх народів вільного світу.

Допоможи нам, Боже, стати Україні і українському народові на праведний шлях і піти ним у краще і світле майбутнє.

Є. Б.

Не все...

(Закінчення зі стор. 2)

чарованих політичними маневрами цілого ряду дотеперішніх прем'єрів Уряду і міністрів. Коливання в позиціях проводу Руху між принциповою опозицією до ініціятив Президента і льояльною підтримкою головних програм Уряду дало підстави для поступової зневіри у правильності програмових засад Руху. Враховуючи свій понад п'ятирічний досвід, Рух більше, ніж будь яка інша політична партія в Україні може розраховувати на підтримку виборців, якщо вийде до виборів з розумною програмою внутрішньої і зовнішньої політики, в якій домінантними будуть державницькі, а не реґіональні або групові інтереси.

В. Заскока...

(Закінчення зі стор. 1)

тої річниці незалежности України. Цей депутат пізніше став одним з керівників антикримінальної коаліції в кримському парляменті. Крім того, Супрунюк сказав, що і йому, і слідству добре відомо, які саме сили стояли за його викраденням, однак в інтересах слідства це покищо не розголошується.

Новообраний голова Верховної Ради Криму Анатолій Гриценко тим часом відвідав Київ, де його прийняв Президент України Леонід Кучма, а також голова Верховної Ради України Олександер Мороз. Під час зустрічі обговорено загальну політичну ситуацію в Криму та майбутню працю кримського парляменту. Л. Кучма підтримав пропозицію Гриценка про спільну працю Кабінету Міністрів України з урядом і парляментом Криму під час формування бюджету автономії.

На зустрічі О. Мороза з А. Гриценком обговорено питання взаємодії парляментів України і автономії під час підготови законопроєктів про Верховну Раду і Раду Міністрів Криму.

Голова Адміністрації Президента України Євген Кушнарьов сказав на пресовій конференції, що Адміністрація Президента підтримує А. Гриценка як центриста і розважного політика, який розуміє, що Крим є невід'ємною частиною України.

Україна та Італія...

(Закінчення зі стор. 1)

Р. Проді сказав, що Італія, Словенія, Мадярщина та Україна висловили велике зацікавлення у здійсненні цього проєкту. Він підкреслив, що без такого коридору цим країнам важко буде розвивати між собою економічні зв'язки. Р. Проді також зазначив, що даний проєкт є одним з найбільш серйозних і важких в новій Европі. Він повідомив, що ведуться переговори з Европейським банком реконструкції та розвитку та Світовим банком щодо фінансування будівництва коридору.

Голова Української агенції реконструкції та розвитку Роман Шпек повідомив Ройтерс, що обидві сторони покищо говорять про „принципи фінансування", а не про точну суму інвестицій з кожного боку.

Серед інших проєктів, які обговорено на зустрічі прем'єрів, було будівництво відгалуження траси Берлін-Вроцлав до Львова і Києва.

В офіційних документах сказано, що Україна бажає продовжити транспортовий коридор до Казахстану і Китаю. Як відомо, вже почав діяти транскавказький транспортовий коридор між Україною і Грузією, по якому Київ сподівається отримувати серед всього іншого каспійську нафту.

П. Лазаренко звернувся до Р. Проді з проханням прискорити ратифікацію Італією договору про співробітництво між Україною і Европейською спільнотою, підписаного в 1994 році. Покищо цю угоду ратифікували шість із 15 членів ЕС.

Р. Проді пізніше зустрівся з Президентом України у Львові, де Леонід Кучма перебуває на вакаціях. Італійський прем'єр заявив, що його держава вважає, що серед перших претендентів до вступу в ЕС має бути Україна.

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

прибуткового видавництва під тією назвою.

Працюючи професійно, він на громадських заса-дах був редактором і упорядником багатьох книг українського самвидаву і книг заборонених в Україні.

1991 року О. Зінкевич переїхав в Україну, куди було перенесено Видавництво „Смолоскип" і де згодом був створений Міжнародний благодійний фонд під цією ж назвою, а також Стипендійний Фонд Українського Студентства, яких він є головою. Благодійний фонд і Видавництво „Смолоскип" розгорнули багатогранну працю з творчою молоддю України — влаштовується молодечі семінари, конференції, поїздки і виступи по містах України, проголошено конкурси творчої молоді, видано за останніх кілька років майже сотню книжок в Києві.

Нагорода Президентом України О. Зінкевича є рівночасно відзначенням багаторічної та багатогранної діяльности „Смолоскипа" в діяспорі і в Україні.

СЛІДЧІ МІЖНАРОДНОГО ПОЛІЦІЙНОГО загону особливого призначення ствердили, що члени хорватської поліції без будь-якої провокації стріляли в гурт неозброєних мусулманських прочан, котрі відвідували цвинтар у місцевості Мостар, де поховані їхні близькі та рідні. Цей напад хорватської поліції на цивільних громадян 10-го лютого закінчився смертю одного мусулманського прочанина та пораненням 20 інших. Без сумніву це був найбільш поважний випадок брутальности в Боснії від часу підписання мирного договору в грудні 1995 року.

У НЮ ЙОРКУ ВІД 1965 РОКУ існує Фундація заклику сумління, метою котрої є сприяти зустрічам відомих у світі релігійних, політичних і бизнесових провідників з такими ж особистостями Америки та цим способом допомогати їм у закріплюванні людських прав і свободи в країнах світу. Її теперішній голова рабин Артур Шнеєр повідомив, що цього року фундація вирішила свою нагороду Мужа світу надати еспанському королеві Хуан Карльосові І. Офіційне вручення нагороди відбудеться 10-го квітня в готелі Гренд Гаят в Ню Йорку. Серед тих, які в минулому отримали цю нагороду є чеський президент Вацлав Гавел і колишній англійський прем'єр-міністер Марґарет Тачер.

Згадка про гуманіста і патріота М. Ґелецінського

Маркил Ґелецінський походив зі Львова. Вчився він в Німеччині. Вернувшись в Україну, дістав працю в західній Волині, в м. Крем'янці, в ремісничо-будівельній школі. Будучи архітектом-викладачем в тій школі, він старався, щоб якнайбільше притягнути до тієї школи українських хлопців. Йому це вдалося і він виробляв для них стипендії. З тих учнів потім повиходили добрі майстри і навіть інженери. Не звертав уваги М. Ґелецінський на те, що польська шкільна кураторія неприхильно ставилася до нього.

Помагав він також учням в українській гімназії, навчаючи їх безплатно. Прийшли німці. Треба було людей, що знали німецьку мову, а в місті таких не було. М. Ґелецінський добре знав українську, російську, польську і німецьку мови, то ж громадяни міста звернулися до нього з проханням, щоб він став господарчим директором в цілому повіті. Ґелецінський, будучи дуже скромною людиною, не хотів займати такого високого становища, але його переконали, що немає кому, а на це місце треба посадити свою людину. Вкінці Ґелецінський погодився. В його руках була вся промисловість повіту, то ж він користав з того і увесь час, під час війни, пересилав багато усього у ліс хлопцям. Довго німці не могли на цьому зловити Ґелецінського, але вкінці зловили і посадили до страшної рівенської в'язниці.

Вернувся М. Ґелецінський до рідних, як скелет, але не можна було гаяти часу, бо надсували більшевики. Забрав він жінку, дітей і вирушив на еміґрацію. Важка була його еміґрація, спочатку в Карпатах, а потім в Берліні, який тоді дуже бомбили, але він завжди знаходив час і можливість помагати людям.

Будучи в таборі Ді-Пі, він почав вчити мужчин будівництва, і вони всі по закінченню того навчання еміґрували і дуже добре повлаштовувалися на роботах за тим фахом.

Приїхавши в Америку, М. Ґелецінський замешкав у Міннесоті і працював у будівельному підприємстві, вивчаючи мову, але незабаром помер. Так хотілося б, щоб пам'ять про такого великого гуманіста і українського патріота жила якнайдовше, не тільки між його нащадками і тими, що його знали і у нього вчилися, але і між тими, що прочитають ці рядки про ту шляхетну людину.

Н. Т.

Пам'яті друга

(З приводу невіджалуваної смерти св. п. В. Кваса)

Разом зі мною виріс він,
Друг щирий, більш ніж брат,
Син чорнобривий злотих піль,
Стрункий син білих хат.
(Леонід Мосендз).

З безмежним смутком і болем прийняли ми вістку про відхід у вічність одного з визначних наших друзів, якого, так як і нас, воєнна хуртовина змусила залишати рідні сторони, дім, родину і Україну та проходити усі лихоліття воєнного часу.

Вістка ця потрясла і мене до глибини душі, бо перестало битися серце дня 28-го грудня 1996 року мого друга св. п. Володимира Кваса. Відійшла до вічности людина, яка протягом свого життя виказувала геройчну духовість, яка вічно мріяла і стреміла до національного ідеалу, а як одиниця був завжди з громадою.

З Володимиром (Влодком — так ми його тоді називали) ми були друзями давно, бо вже перший раз ми зустрілись у 1935 році, коли він ще молоденьким юнаком поступив на працю до Народної Торгівлі в Городенці. І я ще був тоді молодий, бо щойно опинився у п'ятій клясі Української гімназії „Рідної Школи", коли ми мали нагоду після праці зустрічатись на подвір'ї Повітового Союзу Кооперативу, що межував з Народною Торгівлею. Майже кожного вечора ми зустрічались у домівці Спортового Товариства „Пробій", зустрічались на легкоатлетичних змаганнях на стадіоні „Пробою", зустрічались у кооперативі „Міщанської Родини", зустрічались кожної неділі і свят коло церкви. Ще більше нас поєднала ланка юнацтва ОУН, коли ми зустрічались на сходинах. Хоча ми були ще молоді у тих роках, але у наших серцях відзивався голос допомоги своїй батьківщині, обговорювали проблеми нашого існування під польською займанщиною. Тоді велася широка та інтенсивна праця для усвідомлення суспільства. В особі Влодка ми знайшли ще одного члена підпільної організації, яка тоді широко діяла серед студентів та молодших юнаків. Пам'ятаю Влодка завжди усміхненого, привітного за столом крамниці Народної Торгівлі, коли до нього підходили покупці.

У 1938 році наші шляхи розійшлися, я пішов на студії до Львова, а Влодка перенесено на працю до іншої філії Народної Торгівлі. Але ми не збилися з того шляху, який ми вибрали в юнацтві. Ми зустрічалися знову, але це вже був воєнний час.

Різні шляхи судилися нам під час війни і ми зустрінулись знову вже в ЗСА в Ню Йорку, коли він до мене подзвонив. Шукав праці. Я саме перед кількома днями перед нашою зустріччю мав розмову з тодішнім предсідником УНС св. п. Дмитром Галичином, який розпитував про людину, яка могла б обняти керівництво на Союзівці. А знаючи Влодка, як доброго і підприємчивого, я повідомив предсідника, що маю доброго друга, який напевно буде тим, який попровадить Союзівку. І дійсно Влодко став на працю на Союзівці і про те, що він зробив для цього клаптика української землі, ми всі знаємо.

Довгі роки В. Квас був головою місцевого Відділу Українського Патріярхального Товариства, був великим подвижником Патріярха Йосифа, постійно наголошував потребу існування українського патріярхату в Україні і на поселеннях. Про монограмну працю та діяльність Володимира вже написано багато, хочу тільки додати, що характер св. п. Володимира не мінявся. Його характерною рисою було його глибоке розуміння життєвих процесів та зріла оцінка складних подій часу, в якому приходилось йому працювати. Скрізь він віддавав свої сили й знання та багатий досвід справі українського народу. Відзначався сильною волею і витривалістю. Коли брався за якусь справу, доводив її до солідного кінця. Не любив пустомельства і гурапатріотизму, був релігійною людиною.

Таким був син галицької землі. Він справді заслуговує на те, щоб його зарахували до передових постатей нашого поселення і краю, а його життя і повна посвяти праця тут і для України повинні бути зразком до наслідування для української молоді.

Хай кілька тих рядків мого спомину про друга Влодка з днів нашої юности і з буревійних днів служіння батьківщині будуть в'язанкою живих квітів на свіжу його могилу.

Василь Никифорук

В. Квас на Союзівці у підготові до виборів до повітової леґіслятури.

20-те зайняття англійської мови „Просто про складне" друкуватиметься у наступному, 41-му числі „Свободи" у суботу, 1-го березня. — Ред.

Українці в Грузії

Згідно із совєтськими переписами населення, у Грузії проживає близько 50,000 українців. Це здебільша колишні совєтські засланці до зловісних ҐУЛаґів у Сибірі, які, відбувши реченець свого покарання, не мали права повертатися на рідні землі і їх скеровували у різні частини розлогого СССР, а в тому і до Грузії. В наслідок того, у промисловому місті Кутаїсі, що знаходиться у західній Грузії, живе близько 3,000 українців. Багато з них там одружилися, створивши мішані подружжя, але не забувають і за країну походження.

З розвалом СССР вони зорганізували у Товаристві „Дружба", до якого належать українці і їхні дружини-грузинки, які ставляться прихильно до української мови й культури й бажають, щоб їхні діти вивчали українську мову, історію свого народу і його культури. Але сучасні економічні обставини не дуже сприяють такій діяльності і тому голова Товариства „Дружба", якою є молода й енерґійна жінка Галина Засєєва, родом зі Львова, звертається до людей-українців доброї волі у діяспорі з проханням допомогти їм українською літературою — релігійною, історичною, дитячою — та шкільними підручниками, а також зошитами та олівцями. Не вистачає їм також і української символіки, портретів визначних синів і дочок України: Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки тощо. Вправді це повинні б поставити їм відповідні міністерства українського Уряду, але покищо вони звертаються про допомогу до українців доброї волі.

Потрібні матеріяли можна висилати прямо на адресу: Грузия, г. Кутаиси–384009, ул. Зураб Чавчавадзе, д.6, кв.57, Асоцияция „Дружба", Засеевой Галине Михайловне, або більше упрощено на:SKVORada, Ukrainian World Congress, 2118-A Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1M8 Canada, з дописокою: „Для Грузії" або або „Для Товариства 'Дружба'—'Грузія'", а з СКУ СКВОР — перешле на вказану адресу у Грузії.

СПРОСТУВАННЯ

У репортажі п. з. „Екзекутива УАКР відбула наради" („Свобода" ч. 36 з 22-го лютого) вкралася помилка. На „Черіті Асcосієйшен СИНТЕЗ" схвалено 250 дол. — **Р. Барановський.**

Відбудеться зустріч для відзначення ювілеїв двох визначних громадян

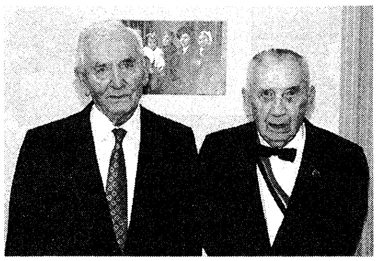
Філядельфія (М. Б-й). — Тут в суботу, 15-го березня ц. р., о год. 3-ій по полудні, в ґалерійній залі Українського Освітньо-Культурного Центру, Філядельфійський Відділ Товариства Українських Інженерів Америки і Товариства Сеньйорів відзначають 90-літні ювілеї своїх двох визначних членів і заслужених громадських діячів, проф. Володимира Винницького і інж. Володимира Шиприкевича.

Зацікавлені взяти участь у згаданій зустрічі повинні зголоситися до Марії Данилів на число тел. (215)676–8059 до 10-го березня.

Вступ 15 дол. від особи (25 дол. від пари) включає перекуску і напитки.

Вшанування 90-літнього ювілею з дня народин

Є в Маямі Біч, Фла., два родинні патріярхи — д-р Юрій Цегельський і інж. Михайло Ковальчук, посвоячені свати, яким сповнилося по 90 років життя. Це рідкісний ювілей і тому обі родини постановили святочно його відзначити. Відзначення довго приготовлялося під проводом інж. Романа Ковальчука, сина Михайла, і воно відбулося в суботу, 30-го листопада і 1-го грудня минулого року.

Ювіляти інж. М. Ковальчук (зліва) і д-р Є. Цегельський

Уродинне приняття було у гостинній залі будинку Кондомініюм у Маямі Біч, 30-го листопада. Зібралося понад 55 осіб родини і гостей для вшанування ювілятів і воно почалося надсподівано точно.

Святочне відзначення 90-ліття відкрив інж. Роман Ковальчук, і підняв тост на честь ювілятів шампанським. Слідувала молитва „Отче Наш" і благословлення гостини парохом, о. монс. Іваном Стевенським, який теж відчитав привітання ювілятам від Митрополита Стефана Сулика і Єпископа Роберта Москаля з їхнім благословенством.

Відтак інж. Ковальчук передав ведення святочної зустрічі Ірині Ракуш, яка коротким привітом привітала ювілятів, їхні родини і гостей, і побажала всім смачного обіду і приємного проведення часу. Гостину приготовив діяльний у маямській громаді Павло Ґаладза.

При головному столі сиділи ювіляти зі своїми дружинами; д-р Юрій Цегельський з Веронікою з Дроздовських і інж. Михайло Ковальчук з Ольгою з дому Гарбуз, з донями і синами. Внучки сиділи при столах поміж гостями.

В ході обіду І. Ракуш представила зібраним родини ювілятів, а потім запрошених гостей. Згодом слідували привіти для ювілятів від їх родин. Дочки д-р Юрія Цегельського, Анізія Ковальчук і Ольга Цегельська, привітавши батьків, говорили про враження на Україні з приводу відвідин їхнього батька в Галичині. Інж. Роман Ковальчук відчитав наспілі письмові привіти.

Від Миколи Ракуша почалися ювілятам привіти запрошених гостей. Микола Ракуш зосередився на особі інж. Михайла Ковальчука, підкреслюючи його жертвенну працю в українській маямській громаді через більше як 25 років. Д-р Микола Чировський, привітавши обох ювілятів, говорив про д-ра Цегельського, який, одержавши великі талани від Бога, не закопав їх у землю безділля, але вживав у своїй професійній, громадській, пластовій, журналістичній працях, осягнувши гарних вислідів. Його книга „Саґа роду Цегельських", як прегарне історичне джерело, глибоко порушила громадськість в Західній Україні і спричинилася до організування Українського Музею у Кам'янці Струмиловій. Один з привітів д-рові Цегельському включав майже 100 підписів з побажаннями з України.

Згодом поздоровляла ювілятів Стефанія Цегельська і говорила про різні галузі роду Цегельських. Ф. Гурин відчитав свій вірш для ювілятів, а пані Гурин поздоровила їх від Управи дому, де відбувалося ювілейне відзначення, і розказала короткий спомин з Відня, де в музеї вона знайшла підпис Лонгіна Цегельського, посла до австрійського парляменту, батька ювілята Юрія.

Кузинка д-ра Юрія, Клявдія Декенс, теж прочитала вірш на вшанування інж. Ковальчика і її кузина. Дана Максимович-Васькевич, дуже діяльна в маямській українській громаді, сказала повітальне слово і відспівала пісню „Два кольори".

Ольга Цегельська відограла касетку з піснею „Марш добровольців", співану Веронікою Цегельською, дружиною ювілята, при акомпаньяменті Зої Маркович на фортепіяні.

Згодом слідували слова подяки обох ювілятів родинам і гостям за участь у їхньому святі — 90-літньому ювілеєві. Повторним відспіванням многолітствій закінчено цю радісну і наскрізь приємну імпрезу о год. 4:30 пополудні.

В неділю, 1-го грудня, о год. 10-ій ранком відправлено Літургію в намiренні ювілятів при участі їхніх родин і приятелів, в українській католицькій церкві Успенія Пречистої Діви Марії з відповідним словом о. шамбеляна Івана Стевенського і о. диякона Михайла Добоша. Ювілят Михайло Ковальчук, як це він робив літами, ходив з тацею на цілі Церкви. Церква була вщерть виповнена. Відспіванням пісні „Сотвори, Господи, многая літа" закінчено відправу.

З нагоди ювілейних святкувань зібрано 2,490 дол. на Український Музей в Ню Йорку, 100 дол. на Гарвардський Український Інститут і 25 дол. на Фонд щоденника „Свобода". Ювілят М. Ковальчук від себе дав на Музей 1,000 дол.

Треба зазначити, що інж. Ковальчук був 25 років секретарем 239-го Відділу Українського Народного Союзу у Філядельфії, а д-р Цегельський кілька років був секретарем 368-го Відділу УНС в Маямі.

М. Чировський

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 95-го Відділу

З днем 1-го березня 1997 р. 95-ий Відділ злучиться з Відділом 10-им, секретарем якого є:

ЛЮБОВ СТРІЛЕЦЬКА

Просимо членів 95-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 10-го Відділу на адресу:

Ms. Lubov Streletsky
9804 Hardy Rd.
Philadelphia, PA 19115
тел.: (215) 677-3020

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу РОЧЕСТЕР, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу 15-го березня 1997 р. о год.12-ій вполудне в залі школи св. Йосафата

940 Ridge Rd. East, ROCHESTER, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати та по два делеґати наступних Відділів:

43, 66, 217, 285, 316, 343, 367, 437

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Уляна Дячук, предсідник УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Петро Дзюба, голова — **Марія Сверида**, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ОЛБАНІ, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу 15-го березня 1997 р., о год. 2:30 по пол. в домі Українського Клюбу

402 25th Street, WATERVLIET, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

13, 57, 88, 266

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Володимир Корчинський, радний УНС
Стефанія Гаврилюк, радна УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Павло Шевчук, голова
Володимир Літинський, секр. — **Володимир Кривулич**, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 15-го березня 1997 р. о год. 2-ій по пол.

Народний Дім

461 Wethersfield Ave., Hartford, CT

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

12, 59, 67, 253, 254, 277, 350, 387, 414

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь

Олександер Благітка
касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Ірина Олійник, заст. голови
Григорій Гіна, касир

Тарас Сливінський, секретар — **проф. Іван Телюк**, почесний голова Округи

Пошукуємо жінку до опіки двох дітей і до легкої домашньої праці. Платня, харч і нічліг включно. 70 миль на північ від міста Ню Йорк. Прошу дзвонити після 6-ої год. веч. (914) 221-0919

✻ РОЗШУКИ ✻

Брата **РОМАНА ПЕТРИГУ** з Ярослава пошукує сестра Марія. Його самого, або хто знав би що про нього, або місце його побуту, прошу писати на адресу: **Maria Shmidt, 346 Greengrove Ave, Uniondale, NY 11553.**

✻ РІЗНЕ ✻

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻